

have, og om den fik det rigtige Papir. Der vilde ikke være nogen Mellemand, der havde Fordel af at give Staten et daarligt, forgængeligt Papir i Stedet for et uforgængeligt.

For Staten vilde det vistnok ligeledes være formaalstjenligt at have sit eget Trykkeri. Vi har her i vor Rigsdagsgaard et meget stort Trykkeri, en Virksomhed, der arbejder under højst gunstige Forhold. Den tilhører et Firma, der altid har arbejdet under højst gunstige Forhold, altid har været begavet med offentligt Arbejde og den dermed følgende Frihed for Konkurrence, som den Slags Firmaer gerne har haft. Dette Firma har nu etableret sig som Aktieselskab for, som det saa smukt hedder, at bevare Forretningen udelte for Efterverdenen. Det er muligt, at der har været saadanne smukke Tanker ved Omdannelsen af den private Virksomhed til et saakaldt Aktieselskab, men den private Fordel har dog sikkert her som paa saa mange Steder spillet en vis Rolle. Dette Aktieselskab har ikke mange Aktionærer, de kan vistnok faa Plads ved et L'hombre-Bord, og af disse Aktionærer vil ikke en Gang alle være egentlige Aktionærer, det vil sige Folk, der har købt deres Aktier. Vi har her en privat Virksomhed, der har vokset sig stor og rig ved Statens Arbejde under Forhold, hvor den saa at sige var uden Konkurrence, og under Forhold, hvor den var i Stand til at betjene Staten paa en Maade, der ikke altid var til Statens Fordel. For at undgaa dette mener jeg, at Staten skulde overveje, om den ikke var i Stand til at samle baade sit Papirindkøb og sine Tryksager paa en enkelt Haand. Selvfølgelig kan det ikke i alle Tilfælde lade sig gøre, men det kan dog i det væsentlige lade sig ordne saaledes, at Staten selv køber det Papir, den skal bruge.

Tænker man sig, at der her i København kom en Opsugning og Udladning fra oven af alle de Tryksager, som Staten bruger, vilde det blive et artigt Slags Regnvejrs i adskillige Dage. Der er først Rigsdagens Tryksager. Vi ligefrem vader i Papir her. Jeg siger ikke, at det ikke er nødvendigt, jeg konstaterer kun Faktum. Og saa er der alle Postvæsenets Blanketter, der er Telegrafvæsenets og Statsbanernes Tryksager. Der er de berømmelige Ordre, der ikke blot udkommer i et stort Antal Eksemplarer, men hvor Ordrens Løbenummer selv er stort. Der er, kort sagt, i alle Administrationens Grene Brug for Mængder af Tryksager,

der sikkert med Fordel maa kunne samles paa en enkelt Haand, nemlig i Statens egen. Arbejdslønnen er fastsat ved Tarif. Staten kan i alt Fald ikke blive daarligere stillet end den private Bedrift, da den skal betale den samme Løn som andre. Det er endda muligt, at Staten vil kunne stille Arbejderne noget gunstigere uden selv at komme til at betale mere, men det skal jeg lade ligge. De fleste Bogtrykkere betaler nu med Timeløn, og Staten vil være stillet paa samme Maade som disse. Vil den ikke betale paa denne Maade, er der Akkordtariffen, som den kan beregne Lønnen efter.

Jeg synes, at Sagen var værd at overveje. Staten vilde sikkert kunne tjene ved denne Fremgangsmaade og ikke skade nogen almen Interesse, den vilde i alt Fald kun eventuelt skade nogle enkelte, et Par store Firmaer. Den vilde ikke derved komme til at træde nogen som helst berettiget Interesse for nær. Dette Spørgsmaal vil jeg henstille — jeg vil ikke sige til hele Ministeriets Overvejelse, for det vilde være for meget forlangt, men — til den ærede Kultusministers Opmærksomhed, idet, saa vidt mig bekendt, en væsentlig Del af Statens Papirindkøb sorterer under Kultusministeriet, hvorfor ved jeg ikke, muligvis er det, fordi den, der har med Oplysningen at gøre, ogsaa skal have med Papiret at gøre. Nødvendigheden heraf er nu ikke umiddelbart indlysende. Det meste Papir til Statens Brug udleveres altsaa fra Kultusministeriet, og, som sagt, jeg mener, det vilde være heldigt om Staten anskaffede sit Papir centralt og ligeledes anskaffede sig sit eget Trykkeri.

Derefter vil jeg tale lidt om vort Militærvæsen. Man skal ikke blive bange; jeg skal ikke komme ind paa udenrigspolitiske Spørgsmaal, der kunde strejfe ind under Straffelovens § 73; nej, hvad jeg tænker paa, er noget mere beskedent. Det er et Forhold, der ikke vil være i Stand til at vælte noget som helst, det angaar kun en vis Klasse Mennesker: Reserveunderofficerer, de faste Maskinister, som er indkaldte i disse bevægede Dage. Omkring den 1ste August blev der indkaldt et betydeligt Antal ældre Maskinister. Om det kom af, at man ikke vilde standse Skibsfarten i for høj Grad, eller deraf, at man simpelthen ikke kunde faa fat i de Reserveunderofficerer, der stod først for Tur til at indkaldes, ved jeg ikke, men det faktiske er, at en ikke ringe Del af Maskinisterne af de ældre Aargange, op til 14de Aargang, altsaa dem i 37—38 Aars